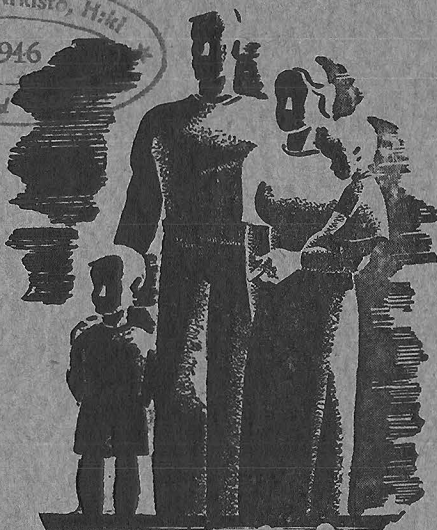

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA r.l.

TOIMINTA- JA TILI-
KERTOMUS vuodelta

1 9 4 5

53745

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R.L.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R.L.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS

VUODELTA

1945

Osakeyhtiö Kehityksen Kirjapaino, Pori, 1946

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R.L.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS

UUODELT

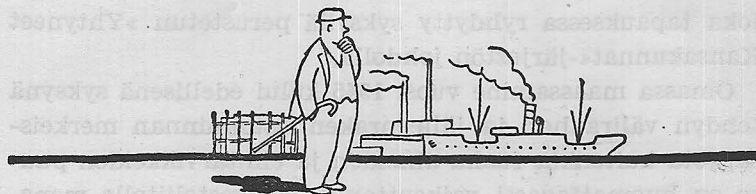
1945

TALOUDELLINEN KEHITYS V. 1945.

Vuoden 1945 aikana toinen maailmansota vihdoon päättyi riehuttuaan lähes kuusi vuotta. Sota Saksaa vastaan päättyi näet toukokuussa ja Japanin sota elokuussa sen jälkeen, kun Neuvostoliittokin vähän aikaisemmin oli julistanut sodan Japanille. Sota jätti jälkeensä ennen näkemättömän hävityksen ja suuren puutteen varsinkin hävinneissä maissa. Tarmokkaaseen jälleenrakennustyöhön on joka tapauksessa ryhdytty syksyllä perustetun »Yhtyneet Kansakunnat«-järjestön johdolla.

Omassa maassamme vuosi 1945 kului edellisenä syksynä tehdyn välirauhan ja jälleenrakennustoiminnan merkeissä, jota kuitenkin raaka-aineiden ja elintarvikkeiden puute on huomattavasti vaikeuttanut. Neuvostoliitolle menevät sotakorvaukset voitiin ensimmäisenä korvausvuotena suorittaa kutakuinkin sopimuksen mukaisesti. Sen sijaan n.s. vapaa vienti edistyi hitaasti ja valuutan saanti tuonnin rahoittamiseksi on ollut niukkaa. Tiukkaa säännösteilyä on yhä täytynyt ylläpitää sekä kulutuksessa että monilla tuotannon aloilla. Talouselämälle leimaa antavana on ollut taistelu inflatiota vastaan, joka tästä huolimatta

on uhkaavasti kehittynyt. Tukkuhinnat ovat virallisen indeksin mukaan vuoden aikana nousseet 93 % ja elinkustannusindeksi 99 %. Maatalouden tuottoon on, kuten sota-vuosinakin, vaikuttanut ulkolaisten lannoitteiden ja väkirehujen puute. Vuoden sato oli tosin jossakin määrin edullisempi kuin edellisenä vuotena, mutta se oli kuitenkin keskinkertaista heikompi. Karjarehun puute ja osittain myös maanomistusoloissa tapahtuneet muutokset ovat aiheuttaneet supistumista meijerien toiminnassa. Sen sijaan metsätyöt ovat vuoden loppupuolella sujuneet tyydyttävästi. Vuoden alussa syntynyt palkkaliike johti yleiseen palkkain korotukseen kaikissa palkkannauttijain ryhmissä, korotuksen ollessa keskimäärin noin 100 %. Inflaation johdosta nousu ei kuitenkaan johtanut tarkoitettuun tulokseen. Vuoden talouspoliittisista kysymyksistä on erityisesti mainittava siirtoväen ja muiden sodasta kärsimään joutuneiden vahingonkorvausten järjestäminen. Kysymys hoidettiin lainsäädännön toimenpitein, jotka aiheuttivat maanomistusoloissa huomattavia muutoksia.

I. OSUUSKUNTAMME TOIMINTA.

Päättynyt vuosi oli liikkeemme 38:s toimintavuosi. Oleellisesti se ei ollut edellisestä poikkeava. Tavaratilanne oli edelleenkin kireä varsinkin kangas- ja jalkine-tavarain

kohdalla. Verrattain heikko sato ja luovutusmäärien täyttäminen estivät maataloustuotteiden kaupan kehittymisen toivottuun tulokseen. Kaikesta huolimatta liikevaihtomme kohosi yli 14 milj. markan, jossa on lisäystä vähän yli 4 milj. markkaa. Prosenttuaalisesti myynninlisäys jäi vain keskinkertaiseksi kun huomioidaan jälkipuoliskolla vuotta kohonneet hinnat. Säännöstelyn alaiset tavarat on voitu kuitenkin jakaa varsin tyydyttävästi kun sitävästoin rakennustarvikkeista, väkirehuista ja väkilannoitteista tilanne on ollut entistäkin heikompi.

Liikkeemme jäsenmäärässä tapahtui edellisiin vuosiin verrattuna ilahduttavaa lisäystä. Säästökassamme toiminta varsinkin loppupuolella vuotta oli varsin vilkasta tuntuista syistä. Talletusten lisäys teki 2,2 milj markkaa. Liikkeemme rahoituspuoli oli kuluneena vuotena varsin hyvä ja tilinpäätöksessä esiintyykin tilisaatavia tukkuliikkeiltä yli 2 milj. mk.

Kohonneista kustannuksista, joista huomattavimmat olivat palkkamenot ja kohonneet verot, johtuikin, että nettoylijäämä jäi hieman pienemmäksi edellistä vuotta. Tulosta on kuitenkin pidettävä varsin tyydyttävänä, sillä vuoden aikana palkka- y.m. kustannukset kohosivat jatkuvasti ja vaikuttivat vuoden tulokseen ratkaisevasti.

Esittelemme järempänä lähemmin osuuskuntamme kuluneen vuoden toimintaa.

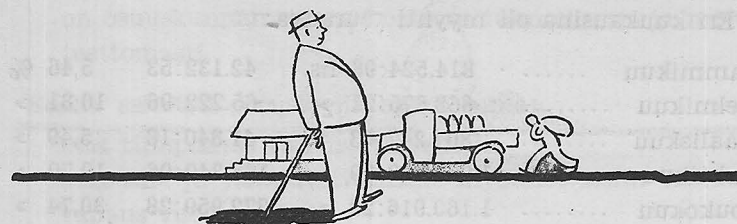
II. JÄSENISTÖ.

Vuoden aikana liittyi osuuskuntaamme 65 uutta jäsentä. Paikkakunnalta poismuuton takia erosi 1 sekä kuoleman kautta 8 jäsentä. Jäsenmäärän lisäys oli 56 ja oli jäseniä vuoden lopussa 945. Ammattiryhmittäin jakaantuu jäsenistö seuraavasti:

	miehiä	naisia	yht.
Tilallisia	111	103	214
Pientilallisia	144	108	252
Maanviljelystyöväkeä	242	73	315
Virkamiehiä y.m.	11	5	16
Liike- ja konttorityöntekijöitä	20	16	36
Teollisuustyöväkeä	37	6	43
Muuta työväkeä	10	20	30
Vapaiden ammattien harj.	20	17	37
Muita	—	—	—
Ryhmäjäseniä	—	—	2
Yhteensä	595	348	945

Osuusmaksunsa ovat jäsenet suorittaneet seuraavasti:

Osuusmaksunsa täysin maksaneita	66	eli	7 %
Vuotuiserät täsmällisesti maksaneita	731	»	77 »
Vuotuiserät osittain maksaneita	102	»	11 »
Osuusmaks. suoritt. kokonaan laimintyneet	46	»	5 »

III. LIIKETOIMINNAN KEHITYS.

Toimipaikat.

Lähteenkylän myymälän rakennuslupaa jouduttiin odottamaan kesään saakka, joten alustaviin rakennustöihin ryhdyttiin elokuussa ja valmistui varsinainen rakennus marraskuun lopulla mutta sisustustyöt keskeytyivät kaluston viipymisen takia että vasta maaliskuun puolivälissä myymälä pääsi aloittamaan toimintansa omassa kiinteistössä. Näin oli vihdoinkin päästy epäkäytännöllisestä vuok-
rahuoneustosta muuttamaan omaan ajanmukaiseen kiinteistöön, joka varmaankin kauan tulee tyydyttämään paikallista jäsenistöä. Liikkeemme kaikki toimipaikat toimivatkin nyt omassa kiinteistöissä. Liikkeellämme oli vuoden lopussa 8 sekatavaramyymälää sekä ruokala-kahvila. Näistä sijaitsee 7 sekatavaramyymälää Köyliön kunnassa sekä yksi myymälä ja ruokala-kahvila Jukola Kokemäen kunnassa.

Liikevaihto.

Vuoden 1945 liikevaihto oli 14.095.455:33 eli 4.005.850:61 markkaa suurempi kuin edellisenä vuotena ja koko toiminta-aikana.

Eri kuukausina oli myynti seuraava:

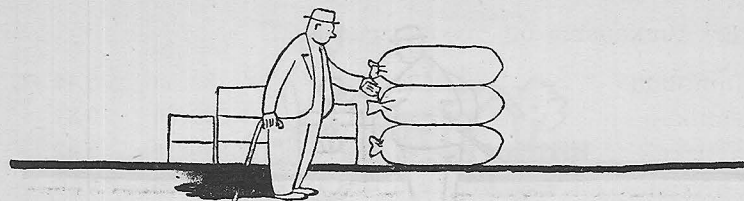
Tammikuu		814.524:98	lis.	42.132:53	5,46	%
Helmikuu		668.675:21	»	65.222:96	10,81	»
Maaliskuu		804.247:63	»	41.840:18	5,49	»
Huhtikuu		1.004.700:39	»	165.349:06	19,70	»
Toukokuu		1.160.916:29	»	272.959:28	30,74	»
Kesäkuu		1.128.614:18	»	268.416:66	31,20	»
Heinäkuu		821.104:36	»	2.175:02	0,27	»
Elokuu		1.122.655:55	»	145.567:65	14,90	»
Syyskuu		1.425.343:—	»	593.118:37	71,26	»
Lokakuu		1.822.565:54	»	974.652:69	114,95	»
Marraskuu		1.424.645:45	»	532.421:55	62,63	»
Joulukuu		1.897.462:75	»	901.994:66	90,61	»
		mk 14.095.455:33		lis. 4.005.849:61	39,70	%

Eri toimipaikkojen kesken jakautui myynti seuraavasti:

1 Päämyymälä	..	3.103.106:—	lis.	961.441:10	44,89	%
2 Nummi		1.860.963:—	»	775.514:45	71,44	»
3 Tuiskula		647.367:25	»	238.744:25	58,40	»
4 Vuorenmaa		1.066.320:75	»	393.049:60	58,37	»
5 Peipohja		2.683.762:—	»	526.092:70	24,38	»
6 Kankaanpää		583.331:75	»	173.137:85	42,20	»
7 Lähteenkylä		785.595:40	»	307.092:85	64,18	»
8 Voitoninen		641.812:75	»	331.413:—	106,76	»
K.-ruok. Jukola	..	661.157:50	»	156.726:75	31,06	»
Keskusvarasto		2.062.038:93	»	142.638:06	0,74	»
		mk 14.095.455:33		lis. 4.005.849:61	39,70	%

Myynti jakautuu kunnittain :

Köyliön kunnassa		10.750.535:83
Kokemäen kunnassa		3.344.919:50
		mk 14.095.455:33

IV. TAVARAIN HANKINTA.

Tavarain hankinta on keskitetty pääasiassa omaan tukkuliikkeeseen joskin ostoja on täytynyt tehdä myöskin yksityisiltä. Tilikauden aikana olivat ostot eri myyjiltä seuraavat:

OTK:lta		6.714.207:76	57,76	%	ostoista
KK:lta		164.110:50	1,41	»	»
KK:n jäsenosuusliikk.		257.166:70	2,21	»	»
Yksityisiltä tukk.liikk.		1.153.912:95	9,93	»	»
Käteisostot		3.335.329:40	28,69	»	»
		mk 11.624.727:31		100,00	%

Eri tavararyhmien kesken jakautuivat hankinnat seuraavasti:

Ravinto- ja nautintoaineet	7.140.004:69	61,42	%
Taloustavarat	434.305:77	3,74	»
Lyhyttavarat	454.824:49	3,91	»
Rautatav., ja rak.tarvikkeet	1.955.319:81	16,82	»
Tekstiili ja teoll.tavarat	1.135.895:03	9,77	»
Jalkineet ja nahkatavarat	504.377:52	4,34	»
	mk 11.624.727:31	100,00	%

V. SÄÄSTÖKASSA JA LAINATILI.

Säästökassa.

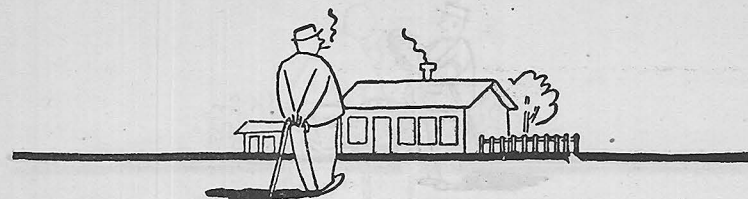
Säästökassan toiminta kuluneena vuotena oli varsin vilkasta. Talletukset lisääntyivät vuoden aikana mk 2.206.821 ja olivat tallettajain saamiset vuoden päättyessä mk 4.811.177:72.

Vuoden aikana talletettiin 478 erässä	2.811.988:—
Tileiltä nostettiin 125 erässä	627.700:68
Korkoja liitettiin pääomiin	122.533:82
Tallettajain säästöt vuoden lopussa	4.811.177:72
Tallettajain luku vuoden lopussa	811

Talletuskorko on ollut 4 %.

Lainatili.

Myöskin lainatilillä olevat ei-jäsenten talletukset lisääntyivät ja olivat tallettajain saatavat vuoden lopussa mk 761.784:05. Lainatilin talletuskorko on ollut sama kuin säästökassakorko, nim. 4 %.

VI. KIINTEISTÖT JA KALUSTO.

Kiinteistöt.

Lähteenkylän myymälän rakentaminen aikaisemmin hankitulle tontille voitiin vihdoinkin saada toteutetuksi. Myymälän kustannuksiin käytettiin varoja 339.000:— markkaa, mihin summaan ei sisälly kaluston hinta ja maa-
lauskustannukset, jotka siirtyivät kuluvalle vuodelle. Kaikista kiinteistöistä tehtiin 55.696:45 markan poistot jäaden kirjanpitoarvoksi 1.900.000:—.

Kalustot.

Kaluston hankintoja ei viime vuonna ollut. Poistoja tehtiin 37.705 mk, ollen kalustojen kirjanpitoarvo 300.000:—.

VII. VAKUUTUKSET JA SOSIAALINEN HUOLTO.

Jäsenten hautausvakuutus.

Hautausvakuutus on edelleenkin pidetty voimassa. Vakuutussumma on 1.000 markkaa, edellyttäen, että jäsen on ollut kolme täyttä kalenterivuotta jäsenenä ja palauttanut ostomerkkejä vähintään 3.000 markan arvosta. Viime vuonna kuoli 8 osuuskuntamme jäsentä ja maksettiin vakuutuksia yhteensä 8.000 mk.

Tapaturmavakuutukset.

Henkilökunnan ryhmä- ja tapaturmavakuutukset ovat tapaturmavakuutuslain mukaisesti pidetty voimassa.

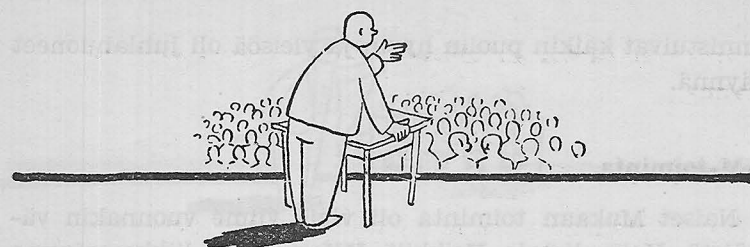
Eläkevakuutus.

Vuoden 1944 alusta alkaen on henkilökunnalle otettu eläkevakuutus Eläkekassa TUESSA.

Palo- ja liikennevakuutukset.

Kiinteistöt, kalustot ja tavaravarastot ovat vakuutetut käyvistä arvoistaan Kansa-yhtiössä. Viime vuoden lopulla tarkistettiin kiinteistöjen ja kalustojen vakuutusarvoja ja tehtiin vakuutussummiin huomattavat korotukset rahanarvon alentumisen johdosta.

Palovahinkoja ei kuluneena vuotena sattunut.

VIII. VALISTUS JA KASVATUSTOIMINTA.

Osuustoiminnalliset julkaisut.

Liikkeen varoilla on edelleenkin jäsenille tilattu Kuluttajain Lehteä 779 vuosikertaa.

Osuusliike-lehti on tilattu hallintoelinten jäsenille ja kaikille toimihenkilöille henkilökunnan ammattilehti Työtoveri.

Opastuskurssit.

Hämeen-Satakunnan Osuuskauppaliiton toimesta järjestettiin huhtikuun 29 päivänä Peipohjassa toimihenkilöille ja hallintoelinten jäsenille opastuskurssit johon osallistui paitsi liikkeemme myöskin naapuriliikkeiden henkilökuntaa ja hallintoelinten jäseniä yhteensä 115 henkilöä. Kursseilla luennoivat opettajat Järvinen ja Salo KK:sta. Kurssit onnistuivat erittäin hyvin.

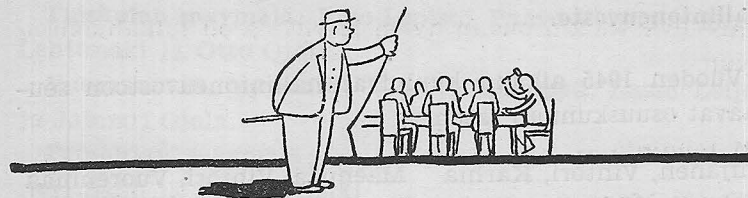
Valistusjuhlat.

Kesäkuun alkupäivinä järjestettiin kaikkiaan 4 valistusjuhlaa, nimittäin Peipohjassa, Tuiskulassa, Kepolassa ja Yttälässä. Juhlapuhujana oli herra Siimes KK:sta. Juhlat

onnistuivat kaikki puolin hyvin ja yleisöä oli juhlahuoneet täynnä.

NM-toiminta.

Naiset Mukaan toiminta oli vielä viime vuonnakin vä-
häistä. Kotivalistaja Heikkilä KK:sta kävi liikkeessämme
syksykesällä toiminnan tehostamisen merkeissä. Keskustoi-
mikunta onkin järjestänyt ompeluiltoja kerran kuussa.

IX. HALLINTO JA HOITO.

Jäsenten edustajisto.

Viime marraskuun 25 päivänä toimitetuissa edustajiston
jäsenten täydennysvaaleissa valittiin erovuorossa olevien
tilalle uudet jäsenet vuosiksi 1946—47. Edustajistoon kuulu-
vat seuraavat henkilöt ja kestää heidän toimiaikansa seu-
raavasti:

Vv. 1946—47.

Varpiala, Paavo, Tuiskula	Munttila, Vilho, Kepola
Jokela, Akseli, Pajula	Lepola, August, Järvenpää
Huhtala, Vihtori, Karhia	Vuorinen, Evert, Järvenpää
Valtanen, Paavo, Tuiskula	Jaakkola, Nestor, Peipohja
Lehtinen, Yrjö, Kepola	Kauramaa, Evert, Yttälä

Vv. 1942—46.

Anttila, Lauri, Tuohiniemi	Pihlava, Kustaa, Peipohja
Matomäki, Eino, Puolimatka	Pryhti, Vilho, Kankaanpää
Lepistö, Eino, Tuiskula	Mäkelä, Aug., Pajula
Ojala, Jalmari, Vuorenmaa	Aro, Lauri, Korvenkylä
Kylmäkorpi, Yrjö, Peipohja	

Hallintoneuvosto.

Vuoden 1945 aikana kuuluivat hallintoneuvostoon seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Viljanen, Vihtori, Karhia	Mäenpää, Vihtori, Vuorenmaa
Koivisto, Yrjö, Pajula	Anttila, Lauri, Tuohiniemi
Lepistö, Eino, Tuiskula	Kylmäkorpi, Yrjö, Peipohja
Lehtinen, Yrjö, Kepola	Matomäki, Eino, Puolimatka
Aro, Lauri, Korvenkylä	

Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Vihtori Viljanen ja varapuheenjohtajana Yrjö Lehtinen sekä sihteerinä johtaja Onni Välimäki.

Hallintoneuvosto on pitänyt vuoden aikana 4 kokousta, joissa on käsitelty 38 asiaa.

28. 10. —45 valitsi edustajisto yksimielisesti hallintoneuvostoon vuosiksi 1946—47 entiset jäsenet.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat jäseninä kuuluneet metsätyönjohtaja Aarne Salenius, rakennusurakoitsija Arvi Lehtonen, maanviljelijä Akseli Anttila sekä sääntöjen määräämänä puheenjohtajana johtaja Onni Välimäki. Hallintoneuvoston puheenjohtaja on säännöllisesti osallistunut johtokunnan kokouksiin.

Myymäläneuvostot.

Vuoden 1945 aikana ovat eri toimipaikkojen myymäläneuvostoihin kuuluneet seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Päämyymälä Yttilä: Johtokunnan jäsenet.

Nummen myymälä: Yrjö Lehtinen, Frans Mikkola, Yrjö Koivisto ja Eino Matomäki.

Tuiskulan myymälä: Eino Lepistö, Paavo Varpiala, Adam Lehtimäki ja Otto Ojala.

Vuorenmaan myymälä: Vihtori Mäenpää, Lasse Leijon ja Jalmari Ojala.

Peipohjan myymälä: Yrjö Kylmäkorpi, Väinö Perttula, Arvi Selin ja Niilo Ilomäki.

Kankaanpään myymälä: Vihtori Viljanen, V. Vigren ja V. Rekola.

Lähteenkylän myymälä: Lauri Aro, Oskari Aro, Paavo Tare ja Evert Vuorinen.

Voiteisten myymälä: V. Heinonen, Eino Rantala ja Frans Pörrö.

Aluekokoukset.

Eri myymälöiden aluekokoukset pidettiin keväällä ja syksyllä. Aluekokouksissa on käsitelty liikkeen sekä paikallisten myymäläin toimintaa koskevia asioita. Jäsenten osanotto aluekokouksiin on edelleenkin ollut varsin vähäistä.

Liiketoiminnan tarkkailu ja tilintarkastus.

Hallintoneuvoston valitsemina kuukausitilien tarkkailijoina ovat toimineet Vihtori Viljanen ja Yrjö Lehtinen sekä Arvi Lehtonen.

Vuoden 1945 tilien tarkastuksen suorittivat KK:n määrääminä tarkastajat T. J. Puumalainen ja Armas Grönroos sekä paikalliset tilintarkastajat Aug. Mäkelä ja Yrjö Lehtinen.

Osuuskunnan edustus.

Kertomusvuoden aikana ovat osuuskuntamme edustajina olleet seuraavat henkilöt:

Kulutusosuuskuntien Keskusliiton edustajakokouksessa

metsätyönjohtaja Aarne Salenius ja varalla maanviljelijä Akseli Anttila.

Osuustukkukaupan i.l. osuuskuntakokouksessa Akseli Anttila ja varalla Aarne Salenius.

Kansa-yhtiöiden kokouksissa työnjohtaja Yrjö Kylmäkorpi ja varalla Akseli Anttila.

Eläkekassa Tuen kokouksissa johtaja Onni Välimäki.

Hämeen-Satakunnan Osuuskauppaliiton kokouksessa Aarne Salenius ja Onni Välimäki.

X. HENKILÖKUNTA.

Vuoden päättyessä oli liikkeemme palveluksessa 28 henkilöä, jakautuen eri toimipaikkojen kesken seuraavasti:

	naisia	miehiä	yht.
Konttorissa	2	1	3
Myymälöissä	10	6	16
Varasto ja kuljetuksessa	—	3	3
Ravintolassa	6	—	6
Yhteensä	18	10	28

Vastuunalaisimmissa toimissa olivat seuraavat henkilöt:

Toimitusjohtajana Onni Välimäki

Kirjanpitäjänä Aili Kallio

Varastonhoitajana Aarne Meltti

Myymälä N:o 2 hoitajana Paavo Siltanen

»	»	3	»	Jenny Mäkelä
»	»	4	»	Vihtori Laivanen
»	»	5	»	Yrjö Maunumäki
»	»	6	»	Anja Virtanen
»	»	7	»	Oiva Halme
»	»	8	»	Toini Männistö

Ruokala-Kahvila Jukolan hoitajana Jenny Luoma

Autonkuljettajana Erkki Juhola

XI. LIIKETULOKSET JA

Tilinpäätös

Omaisuuustase

Varat:

Rahaa kassassa	89.805:38
Pankkitalletukset	30.166:80
Tavaravarastot	2.760.717:—
Tilisaatavat	2.315.177:49
Kalustot	300.000:—
Kiinteistöt	1.900.000:—
Sijoitukset	401.680:45

mk 7.797.547:12

Tulostase

Tulot:

Bruttoylijäämä myynnistä	1.759.960:74
Kassa-alennukset	31.638:50
Vuosialennuksia	6.037:25
OTK:n ylijäämäpalautus	39.022:—
Kiinteistötuloja	6.975:—

mk 1.843.633:49

TALOUDELLINEN ASEMA.

vuodelta 1945.

31. 12. 1945.

Velat:

Liikevaihtoverovelka	264.059:80
Velkakirjalainat	761.784:05
Säästökassatalletukset	4.811.177:72
Osuuspääoma	147.621:—
Vararahasto	1.283.112:74
Muut rahastot	332.891:46
Edell. v. käyttö ylijäämä	995:44
Ylijäämä	195.904:91

mk 7.797.547:12

31. 12. 1945.

Menot:

Palkat	995.746:25
Muut liikekulut	280.964:75
Verot	201.170:—
Korkomenot	76.446:13
Kaluston poisto	37.705:—
Kiinteistöpoisto	55.696:45
Ylijäämä	195.904:91

mk 1.843.633:49

Ehdotus ylijäämän käyttämisestä.

Tilikauden ylijäämästä joka on 195.904:91 on sääntöjen 11 §:n mukaan siirrettävä

vararahastoon 50 %	98.450:—	
käyttörahaan 10 %	19.690:—	118.140:—
jäännös		77.764:91
ja tulostilillä olevan		995:44
	<u>Yhteensä mk</u>	<u>78.760:35</u>

on edustajiston käytettävissä.

Johtokunta ehdottaa tämän käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Ylijäämän palautukseen 1 %	65.000:—
Osuuspäomalle korkoa 5 %	8.600:—
Kansanavulle	5.000:—
Tulostilille jää	160:35
	<u>Yhteensä mk 78.760:35</u>

Jos johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksytään, tulevat osuuskuntamme rahastot olemaan seuraavan suuruiset:

Osuuspääoma	147.621:—
Vararahasto	1.381.562:74
Käyttöraha	223.229:55
Muut rahastot	129.351:91
	<u>Yhteensä mk 1.881.765:20</u>

LOPPUSANAT.

Kulunut vuosi kaikista vaikeuksista huolimatta on sivuutettu taloudellisesti tyydyttävin tuloksin. Jäsenten luottamus omaa liikettään kohtaan sen puutteista huolimatta lujittunut. Usko parempien aikojen alkamisesta pääsee valalle. Yhteistyön merkitys vaikeinakin aikoina ei ole horjunut. Edistysmielisen osuuskauppaliikkeen palvelukset jäsenkuntansa etujen valvojana on osoittanut, että se kykenee vaikeinakin aikoina parhaiten edistämään jäsenkuntansa taloudellisia pyrkimyksiä.

Johtokunnan velvollisuus onkin lausua jäsenille ja asiakkaille, hallintoelimille ja henkilökunnalle parhaat kiitokset kuluneen vuoden hyvästä yhteistyöstä. Hyvän yhteistyön vallitessa koituu siitä tulokset liikkeemme ja jäsenkuntamme hyväksi vastaisuudessaakin.

Köyliössä 6 p:nä maaliskuuta 1946.

Johtokunta:

Onni Välimäki	Aarne Salonius
Arvi Lehtonen	Akseli Anttila

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Köyliön Osuuskaupan r.l. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina, paitsi Yrjö Lehtinen johtokunnan kutsumana, olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1945 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat vakavaraiset.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja oikein hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut tyydyttävää. Sen hallinnossa ja hoidossa on noustatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin

on osuuskunnan asiota hoidettu tunnollisesti ja moitteettomasti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja että tili- ja vastuuvuvelloisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1945.

Johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus on sääntöjen mukainen, puollamme sen hyväksymistä.

Köyliössä 8. maaliskuuta 1946.

T. J. Puumalainen,	Armas Grönroos,
KK:n määräämä	KK:n määräämä
tilintarkastaja.	tilintarkastaja.
Aug. Mäkelä,	Yrjö Lehtinen,
Edustajiston valitsema	Johtokunnan kutsuma
tilintarkastaja.	tilintarkastaja.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan toiminta- ja tilikertomuksen, sekä kuultuaan tilintarkastajain lausunnon, jättää hallintoneuvosto ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 10 ja 11 kohdan mukaisesti jäsenten edustajiston varsinaisen kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin sekä johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Köyliössä 31 päivänä maaliskuuta 1946.

Hallintoneuvoston puolesta:

Vihtori Viljanen,	
puheenjohtaja.	
Onni Välimäki,	
sihteeri.	

EDISTYSMIELISET OSUUSLIIKKEET.

Sodanjälkeiset vaikeudet ovat lyöneet leimansa edistysmielisten osuusliikkeidenkin toimintaan. Tavarankuute on edelleen ollut huutava ja hintojen kohoaminen voimakas. Osuusliikkeiden yhteinen liikevaihto oli vuoden päättyessä 7 105 miljoonaa markkaa, jossa lisäystä 2 753 miljoonaa markkaa. Pääasiassa hintojen kohoamisesta johtuen osuusliikkeiden myynti nousi jyrkästi, nimittäin keskimäärin 63.3 %. Osuusliikkeiden myymäläin luku oli vuoden päättyessä 2 552, jossa lisäystä oli 56. Ravitsemisliikkeitä oli samaan aikaan 327, jossa lisäystä 12. Osuusliikkeiden jäsenmäärä kasvoi vuoden kuluessa 27 373 hengellä, ollen vuoden lopussa 369 463.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO (KK) RY.

Samat seikat, jotka ovat vaikuttaneet osuusliikkeiden toimintaan, löivät leimansa myöskin KKn työskentelyyn. Ankarasta rakennusaineiden puutteesta huolimatta sekä rakennusosaston että asunto-osaston toiminta pääsivät uudelleen alkuun. Samoin valistus- ja opinto-osaston toimintaa voitiin huomattavasti kehittää. KKn tilintarkastus- ja neuvontatoiminta jatkuivat entiseen tapaan. Paperin-

puutteen ehkäisevän vaikutuksen huomioonottaen, ovat KKn tuotantolaitokset olleet vilkkaassa toiminnassa. Niinpä KKn liikelaitosten liikevaihto nousi vuoden lopussa 143.1 milj. markkaan, jossa lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 88.6 %. Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden päättyessä 198 500 vuosikertaa, jossa lisäystä 17 200 vuosikertaa.

OSUUSTUKKUKAUPPA (OTK) I.L.

Hintojen yleisesti noustua vuonna 1945 ei ole ihmeteltävä, että OTKn myynti kohosi kokonaista 78.9 %:lla, 3 638 miljoonaan markkaan, oltuaan vuonna 1944 2 034 miljoonaa. Myynnin jakaantuminen OTKn eri osastojen kesken sekä kunkin lisäys prosentteina edellisen vuoden myynnistä oli seuraava:

	Myynti milj. mk	Lisäys %
Siirtomaatavaraosasto	938	64
Hedelmätavaraosasto	143	113
Maataloustavaraosasto	512	35
Rautatavaraosasto	480	94
Teollisuustavaraosasto	834	78
Lyhyttavaraosasto	199	98
Jalkinetavaraosasto	292	107
Koko OTK	3 638	79

OTKn myynnin koko lisäys ei kuitenkaan johtunut hintojen noususta, vaan ensi kertaa pitkään aikaan myöskin välitettyjen tavaramäärien kasvusta. Maan tukkuhinta-indeksin keskimääräinen lisäys vuodesta 1944 vuoteen 1945 oli 43.6 % eli siis huomattavasti pienempi kuin OTKn

myynnin lisäys. Pelkästään näiden prosenttilukujen perusteella laskien OTKn välittämän tavaramäärän lisäys olisi 35 %, mutta koska eri tukkuhinnat ovat prosenteissa laskien muuttuneet hiukan eri tavoin, tätä lukua voidaan pitää jonkin verran liian suurena. Koko maan tukkukaupan välittämän tavaramäärän lisäys arvioidaan noin 20 %:ksi, joten OTKn lisäys on ollut jonkin verran suurempi ja OTK on siis pystynyt valtaamaan itselleen uutta maa-alaa.

Tämä on sitäkin huomattavampi saavutus, kun tavarankäytössä eri kauppamuotojen kesken yhä pyritään itsepintaisesti pitämään kiinni sodan edellisistä, vuosien 1938—39 numeroista, kiinnittämättä läheskään riittävää huomiota osuuskauppaliikkeessä sen jälkeen kuluneina vuosina tapahtuneeseen voimakkaaseen kasvuun. OTK on sekä viranomaisille että tavarankäytön kehittäjille koettanut korostaa tätä seikkaa, mutta valitettavasti sitä joko ei ole myönnetty tai on väitetty, ettei asiaa voida todistaa.

Siitä huolimatta ne tavarankäyttäjät, jotka ovat tapahtuneet kuluttajain itsensä valitsemien liikkeiden kautta, siis tilauskuponkijärjestelmää käyttäen, ovat järjestään osoittaneet, että osuuskauppojen kautta kulkisi paljon suurempi osuus kaikesta tavarasta, jos ne sen vain saisivat. Nykyisen jakelijärjestelmän vallitessa täytyy monien osuuskauppojen jäsenten valitettavasti ostaa osa tarvitsemiaan säännösteltyjä tarvikkeita muista liikkeistä, koska niitä ei anneta OTKn kautta osuuskaupoille niiden myyntimahdollisuuksia vastaavassa määrässä.

OTKn tuotantolaitosten myynti, joka sisältyy yllämainittuihin myyntinumeroihin, nousi 362 miljoonasta markasta 599 miljoonaan eli 65 %:lla. Tuotantolaitoksia oli kahvipaahtimo, kapalotehdas, leninkitehdas, lihanjalostustehdas Tampereella ja Oulussa, margariinitehdas (toiminnassa useiden vuosien seisahtamisen jälkeen), mylly, paitateh-

das, pukutehdas, teknokemiallinen tehdas, tulitikkutehdas ja vuodevaatetehdas.

OTKn tytäryhtiöitä ovat Humppilan Meijeri Oy, Kontio & Kontio Oy, OTKn Puu Oy, Oy Peruna ja Oy Sotkia sekä tavallaan Keru Oy. Näiden myynti oli yhteensä 310 miljoonaa markkaa.

OSUUSTOIMINNALLISET VAKUUTUSLAITOKSET.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi kertomusvuoden aikana erittäin suotuisasti. Uusia henkivakuutuksia myönnettiin 28 216 kpl yhteensä 648 milj. markan määrälle. Kun vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 13 770 kpl ja 226 milj. mk, on lisäys vakuutusten luvussa 14 446 kpl eli 104.8 % ja summassa 422 milj. markkaa eli 187.6 %. Sekä vakuutusten luvussa että vakuutussummassa olivat kertomusvuoden hankintatulokset uusia ennätyksiä. Vakuutusten lunastus ja voimassapysyminen on edelleenkin pysynyt hyvänä. Vuoden päätyessä oli yhtiön koko vakuutuskanta noin 2 450 milj. markkaa. Kun vakuutuskanta edellisen vuoden lopussa oli 1 865 milj. markkaa, oli sen kasvu kertomusvuonna lähes 600 milj. markkaa.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana 2 624 milj. markalla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin. Vuoden päättyessä oli suoraan hankittu palovakuutuskanta 10 098 milj. markkaa. Palovahinkoja sattui vuoden aikana 260 eli 38 enemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvauksista suoritettu tai varattu määrä nousi kaikkiaan noin 15.6 milj. markkaan eli yli nelikertaiseksi edellisen vuoden määrään verrattuna. Palokorvausten suureen kasvuun vaikutti-

vat eräät vuoden aikana osuuskauppoja kohdanneet suurpalot. Näistä mainittakoon Kainuun Ol:n varastopalo, korvaus 1.0 milj. markkaa, Ol. Oraan myllypalo, korvaus 1.8 milj. markkaa, Ol. Elannon myllypalo, korvaus 2.0 milj. markkaa ja Kemin Ok:n varastopalo, korvaus 4.8 milj. markkaa.

Yhtiön tapaturmavakuutusosaston vakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana yli 150 milj. markalla ja nousi 707 milj. markkaan. Myös autovakuutusosaston toiminnassa on tapahtunut vilkastumista.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden luku lisääntyi vuoden 1945 aikana 409:llä ollen vuoden lopussa 6 624. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 18.2 milj. markalla nousten 94.7 milj. markkaan.

Kertomusvuoden aikana liittyi Tuen osakkaaksi 1 osuusliike ja oli osakasliikkeiden luku vuoden lopussa 84.